

AVRUPA KONSEYİ TÜRKİYE	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	SİT	ENVANTER NO: HARİTA NO:
İLİ: İĞDIR	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE KÖY VEYA MEVKİİ: ÇİLLİ KÖYÜ	KADASTRO PAFTA: - ADA:114 PARSEL:41,42,43,44,82,83

ADI: ÇİLLİ KALESİ VE YERLEŞİM YERİ

GENEL TANIM:
Çilli Geçidi'nde bulunan Çilli Kalesi, Çilli Köyü'nün 1.5 km. kuzeydoğusunda bulunmaktadır. Yerleşmenin yer aldığı tepenin 1.5 km. güneybatısında ana gölet bulunmaktadır. Bununla birlikte kalenin hemen 189 m. güneybatısı ile 178 m. güneydoğusunda iki adet gölet daha bulunmaktadır. Bu göletlerden güneydoğuda olan kurumuş durumdadır. Erken Demir Çağı yerleşmesinin bulunduğu tepe konumu itibarıyla İğdir ve Doğubayazıt Ovalarını aynı anda görmektedir. Bu anlamda oldukça önemlidir. Yerleşim yeri, stadel, etrafı sur ve ikinci bir dış sur ile çevrelenmiştir. Hatta yerleşimin konuşlandığı tepenin bir çanak içinde yer alması arkeolojik merkezde doğal yoldan güvenli bir savunma hattı özelliği kazandırmaktadır. Erken Demir Çağı'na tarihlendirdiğimiz yerleşim yerinde Erken Demir Çağı'nın en önemli ve özel çanak çömlekleri tespit edilmiştir. Yüksek boyumlu çömlekler boyun kısmında çukur damlı motif bezemelidir. Genel olarak koyu yüzü olan mal grubunda Erken Demir Çağı için popüler olan yiv, derin kıvrımlı yiv, çentik ve çukur damla motifleri bulunmaktadır. Şehrin konutlarının sıklaştığı yerde tapınak olması muhtemel büyük dikdörtgen yapıdan izi bulunmaktadır. Üzüm bağlarının da bulunduğu şehir bölgesinin yerleşim alanları içinde sokaklar bulunmaktadır. Çilli Erken Demir Çağı yerleşmesi bu sorunu üç gölet ile çözümlenmiştir. Çilli Erken Demir Çağı yerleşmesinin yine bir ilk olan örneğinde ilk kez Erken Demir Çağı sivil konutları ve sokakları tespit edilmiştir. Bununla birlikte tıpkı Urartu kaynaklarında belirtildiği gibi yıkım izlerine rastlanmıştır. Yüzeysel incelemede Urartu tipi yaprak formulu demir aykırına da rastlanmıştır. Çilli Erken Demir Çağı yerleşmesinde pişmiş topraktan bir adet de düğmeye ulaşılmıştır. Arkeolojik eser bakımından oldukça zengin olan Çilli yerleşmesi aynı zamanda mimari açıdan da oldukça zengindir.

SİMDİKİ TEHLİKELER: Dış etki ve tehlikelere karşı açık konumdadır.

SİMDİKİ DURUM: Çilli kalesi ve yerleşim alanları genel hatlarıyla, kabaca ayakta durmaktadır.

SİT POTANSİYELİ: I. Derece Arkeolojik Sit potansiyeli mevcuttur.

SİMDİKİ KORUMA: I. Derece Arkeolojik Sit Alanı

ÖNERİLEN KORUMA: I. Derece Arkeolojik Sit Alanı

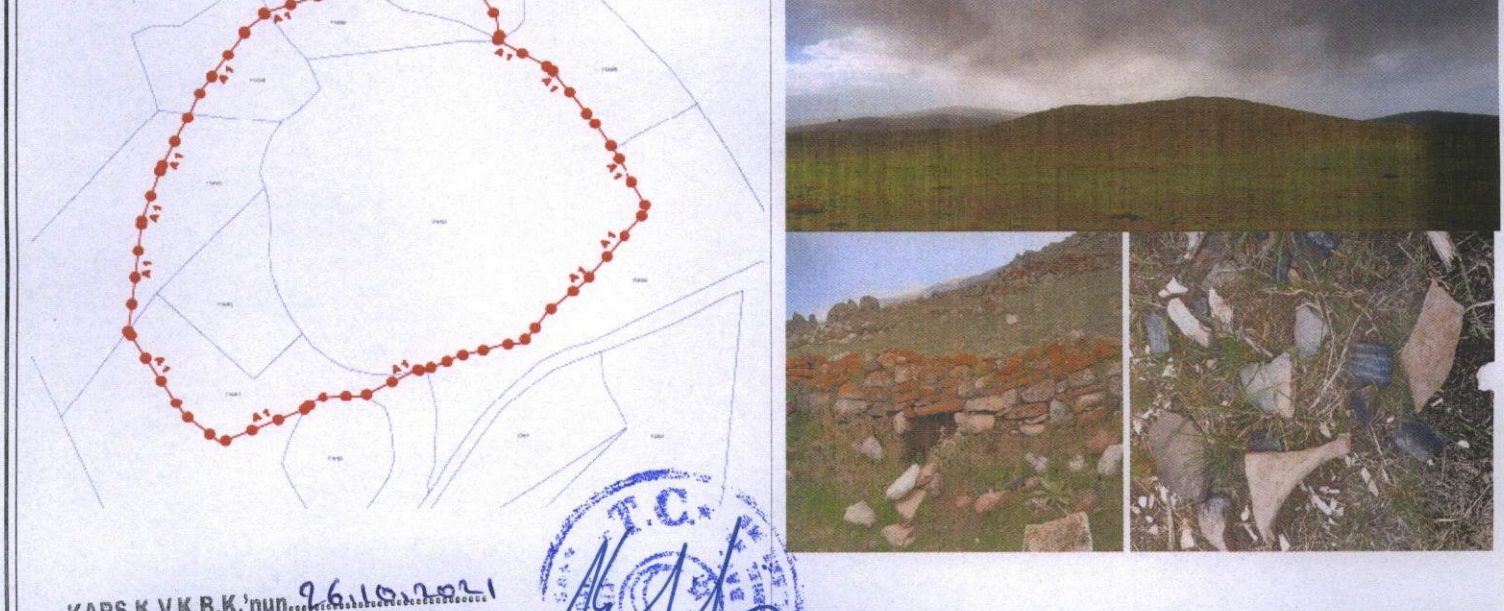
KORUMA DERECESESİ:
I. Derece Arkeolojik Sit Alanı
HAZIRLAYANLAR: 31 08/2021
Dr. Öğr. Üyesi Ayhan YARDİMCİEL
Araştırma Başkanı/ Kafkas Üniversitesi (Tarihçi)
Ebru KARAKOÇ
Bakanlık Temsilcisi/ Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu (Arkeolog)

KONTROL EDEN: 31/08/2021 Zeynel Abidin YAŞLI
Bölge Kurulu Müdürü

YAYIN DİZİNİ:
GÖZLEMLER: Çilli kalesi ve yerleşim yeri hem Ağrı ovasını hem de İğdir ovasını gören, yöreye hakim bir konumdadır.

K.V.K.B.K. KARARLARI

REVİZYON:
K.V.K.B.K. ONAYI: 31/08/2021

KARS K.V.K.B.K.'nun 26.10.2021
Tarih ve 3379 sayılı karar ekidir.
Zeynel Abidin YAŞLI
Bölge Kurulu Müdürü